
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

Kč 15,–

6 únor
2003–4
66. ročník

**Marhaník granátový/Granátovník púnsky
(*Punica granatum*)**

Granátové jablko – ve skutečnosti vysychavá bobule – bylo u starých Řeků symbolem plodnosti (trojské jablko, jablka Hesperidek). Plody jsou oblíbeným ovocem pro sladkokyselý šťavnatý mišek, který obaluje uvnitř plodu velké množství semen v pouzdrech. Z jeho šťávy se připravuje pravá grenadina (šerbet). Strom poskytuje i léčivou kůru ...

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

OBSAH

Oznámenie!.....	2
Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru.....	2
Přípravu ke studiu na vysoké škole nelze podcenit	3
Znalosti, představy a očekávání studentů středních škol o studiu na vysoké škole	4
Projekt pokusného ověřování dálkového studia vyšší odborné školy s využitím moderních informačních a komunikačních technologií	6
Výukový program a jeho standardizace ve škole	7
Predvstupová príprava Slovenskej republiky do EÚ	8
Informační centrum Evropské unie	11
Příprava v českém zemědělství na využívání podpor ze strukturálních fondů EU	11
Stredná poľnohospodárska škola v Michalovciach je pripravená na vstup do Európskej únie	13
Konfrontácia zručnosti stredných škôl	14
Vianočná súťaž v odborných zručnostiach žiakov SŠ pôdohospodárskeho zamerania vo viazaní a aranžovaní.....	16
Knotek a spol.	18
Karel Sigid	19

O z n á m e n í e !

Upozorňujeme prispievateľov zo Slovenska na zmenu kontaktnej adresy, ktorá je nasledovná:

palenikova@agroinstitut.sk

Touto cestou chceme všetkých prispievateľov požiadať, aby svoje príspevky posielali na uvedenú adresu
elektronickou poštou.

Ďakujeme za porozumenie a tešíme sa na spoluprácu s Vami.

Agroinštitút Nitra

Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru

z jednání Výkonné rady

Měsíc po ustavující konferenci Asociace (ZŠ č. 5, roč. 66/2003–4) se na zemědělské škole v Humpolci sešli členové výkonné rady Asociace k přípravě programového prohlášení a k vyřešení dalších už konferencí navržených úkolů. Přítomni byli i hosté z ministerstva zemědělství, z ministerstva školství, ÚZPI a odborů.

Velkým problémem jsou **školní statky**. Zkušenosti z krajů jsou rozdílné, v některých školní statky podporují, jinde je tlak na jejich rušení. Bez dotací dojde ale k jejich likvidaci, která by znemožnila kvalitní výuku praxe žáků. O tom je třeba uvědomit hejtmany krajů, poslance, materiály poskytnout i ministerstvu. Asociace prostřednictvím malé pracovní skupiny bude soustřeďovat zkušenosti z krajů, ujednotí se v postupu, jak školní statky podržet. O složitější situaci v získání dotací informoval Ing. Matoušek, MZe ČR.

V rámci **sítě našich škol** existuje skupina škol zařazená ve stálé vzdělávací základně (podpora MZe ČR). Asociace musí hájit všechny své školy, ale je nutná určitá vyváženost. Školy mají šanci, jak informoval Ing. Kaše z ÚZPI, zapojit se do **celoživotního vzdělávání**. Účast škol v programu Sapard byla vzhledem k technickým složitostem nepatrná, ale připravovaný operační program je pro školy dobrou příležitostí. Celoživotní vzdělávání bude velmi preferované. Školy by si měly ujasnit, jakou pomoc ve vzdělávání by od rezortu potřebovaly, počítá se pro spolupráci i s dalšími školami mimo SVZ. Ing. Kaše rovněž seznámil se zajímavou nabídkou vzdělávání učitelů v Izraeli.

Výkonná rada navrhla zřízení **akreditační komise** při MŠMT ČR (jeden člen z Asociace), která by v krajích dohlížela na rozšiřování nových oborů. Komise by měla poradní hlas pro síť škol v zemědělských, lesnických a potravinářských oborech.

Asociace chce pečovat o odborný růst pedagogů a zažádat si u ministerstva školství o **akreditaci pro vzdělávání** (sdružení zemědělských škol ji vlastnilo). Učitelé žádají odborné semináře, a proto Asociace vyzve své členy o sdělení, jaké akreditované programy by měla žádat zahrnovat.

Dalším důležitým bodem programového prohlášení Asociace bude **spolupráce ředitelů škol**. Ředitelé by měli mít možnost přes uvažované webové stránky si vzájemně sdělovat své zkušenosti s úkoly, vyplývající z jejich funkce, a vypomáhat si tak v jejich řešení.

I pro výše uvedené diskuzní fórum nabídl ředitel ÚZPI Ing. Rydlo Asociaci zřízení vlastního klonu v rámci internetového portálu **Agronavigátor**. Asociace by tak mohla veškerou svoji činnost a informace pro členy zveřejňovat na svých webových stránkách.

Stejně jako obě původní sdružení, tak i Asociace chce nadále spolupracovat se všemi zájmově blízkými institucemi, Agrární komorou, svazy, společenstvími, a to i na mezinárodní úrovni.

Rovněž v úspěšných prezentačních **akcích a soutěžích** by rádi členové Asociace pokračovali, protože tyto činnosti slouží nejenom k propagaci škol, ale i ke vzájemnému poznávání, porovnávání dovedností, k podpoře studijního úsilí i stavovské hrdosti.

Výkonná rada Asociace zřídila několik **pracovních komisí**, složených z představitelů škol, které budou pomáhat výkonné radě řešit jednotlivé úkoly.

Odborná komise pedagogická – mj. otázku učebnic, komise pro školní hospodářství má svůj cíl jasný, komise pro účelovost bude mít na starosti např. soutěže, ekonomická komise – především řešení normativů. Zpřesnění činnosti či vytvoření dalších odborných komisí ukáže potřeba a čas.

Závěru jednání výkonné rady se zúčastnil ředitel odboru MŠMT ČR Ing. Šrámek a sdělil přítomným zajímavé **informace a doporučení** z oblasti odborného školství:

Jedná se o rovnoměrném financování učňovského školství v souvislosti s oborovými skupinami a normativy, jedná se o standardizaci závěrečných zkoušek (tlak ze strany zaměstnavatelů); pan ředitel doporučuje školám využít program Leonardo, který skýtá obrovské možnosti pro vzdělávání pedagogů. Školy musí nastavit laťku znalostí a schopností žáků v praktických dovednostech, ukázat, že bez školních statků nelze kvalitně vzdělávat. Materiál k otázce praxe pak může ministerstvo využít pro jednání s kraji. U zákona o dalším vzdělávání se rovněž uvažuje o zapojení podnikatelů s možností daňových úlev.

Zasedání výkonné rady Asociace uzavřela **prezentace** grafického vyhodnocení dotazníků ke vzdělávání zemědělců na školách v kurzu pro výkon obecných zemědělských činností, kterou předvedl Ing. Rydlo.

akr

Přípravu ke studiu na vysoké škole nelze podcenit

Projít úspěšně přijímacími zkouškami na vysokou školu není vůbec jednoduché. Na vysoké školy v České republice se už léta hlásí více než dvojnásobek uchazečů, než jsou jednotlivé fakulty vysokých škol schopny přijmout. Průměrně si každý uchazeč podává dvě přihlášky. Budoucí maturanti nejenom v této době, ale jistě již delší dobu zvažují otázku: Jít dál studovat? Pokud ano, tak kterou školu si zvolit?

Při rozhodování budoucích maturantů o volbě dalšího studia hrají roli různé představy – někoho láká vysokoškolský titul, někoho praxe. Za vysokoškoláka se u nás považuje každý, kdo na veřejné nebo soukromé vysoké škole studuje některý z akreditovaných bakalářských a magisterských programů. Zhruba osmi procentům obyvatel České republiky se podaří toto studium úspěšně dokončit a získat některý z akademických titulů. Po třech letech studia absolventi bakalářských oborů mohou na vizitky hrdě psát titul Bc. Třikrát větší popularitě se u nás ale těší studium magisterské, zpravidla nejméně pětileté. Poptávka po vysokoškolském studiu u nás tradičně převyšuje kapacitní možnosti vysokých škol.

Úspěšnější jsou uchazeči připraveni

Jak postupovat při výběru konkrétní školy, aby maturant úspěšně přijímacím řízením prošel a na školu se dostal, neexistuje žádný recept. Vysoké školy si vypisují své vlastní přijímací zkoušky, a proto je zcela běžné, že si uchazeči podávají více přihlášek. Za přihlášku se však platí, a tak musí uchazeč počítat s určitými náklady, které jsou nevratné. Pro ty, kdo se z kapacitních důvodů na určitý vysněný obor či školu nedostanou, vypisují zejména vysoké školy přírodovědné a technické druhé kolo přijímacího řízení, podobně reagují i vyšší odborné školy a soukromé vysoké školy.

Na přijímací zkoušky by se měl student připravovat delší dobu, a to minimálně rok dopředu. V přípravném období mohou významně pomoci výchovní poradci, kteří na každé škole působí. Ti by měli se studenty hovořit již mnohem dříve, než až v posledním ročníku studia. Potřebný je program práce se studenty již od 1. ročníku. Jeho cílem je, aby se studenti i učitelé lépe vzájemně poznali, a tak bylo později možné studentům otevřeně říci, na co třeba ten či onen student má schopnosti a znalosti a co nestačí. Dobrá znalost studentů také umožní to, že je možné s nimi hovořit o budoucnosti, ale třeba také jim pomoci najít pro jejich určité speciální

zájmy a koníčky konkrétní obor, o němž často student ani jeho rodiče nevěděli. V tom také spočívá role výchovného poradce. Nejde tedy o to, aby rozhodoval za studenty, ale aby je vedl k poznání vlastních schopností, zájmů a zároveň ke konfrontaci s tím, co je v reálném životě možné.

Při rozhodování se o vysokoškolském studiu a volbě oboru, může být nápomocen i psycholog. Již ve třetím ročníku je možné podrobit se v pedagogicko-psychologické poradně speciálnímu testu, který analyzuje studentovy schopnosti a dovednosti. Základem testu bývá zpravidla dotazník, na jehož základě pak proběhne rozhovor. Při něm by student měl sám získat informace umožňující orientaci v problému potřebnou pro samostatné konečné rozhodnutí. V poradně si mohou studenti vyzkoušet i inteligenční testy. Ověří si tím mimo jiné schopnost soustředit se v cizím prostředí.

Pro přijímací řízení je také nutné využít aktivit, které nabízejí samotné střední školy, a to volitelné předměty. V nich si studenti mohou prohloubit nejen znalosti, ale zvyknou si i na testy, které jsou součástí přijímacích zkoušek a i běžnou praxí na vysokých školách. Na zemědělských školách jsou obvykle jako volitelné předměty zařazovány biologie, chemie a někdy i matematika. V nich učitelé rozšiřují učební látku o témata, která není možné probrat ve vyučovacích hodinách povinných předmětů, a vhodné je zde zařazovat i učivo z příruček k přijímacímu řízení.

Mimo přípravu ke studiu nezůstávají ani vysoké školy

Kursy, které připravují studenty na přijímací řízení, nabízejí prakticky všechny české vysoké školy. Buď je to specializovaná výuka jednoho či více předmětů, nebo jsou kursy obdobou nultého ročníku vysoké školy. Takováto příprava není ovšem zadarmo.

Důležité je navštívit i dny otevřených dveří, které každoročně pořádají vysoké školy. Dá se tak získat nejen přehled o tom, co studenta čeká, ale dozvědět se podrobnosti o přijímacím řízení. Školy se na těchto akcích někdy snaží uchazečům prezentovat především to nejlepší, co mohou při studiu nabídnout. I to je třeba brát v úvahu.

Školy také vydávají různé brožury s testy, které se mohou vyskytnout u přijímacích zkoušek, a ty by měl mít k dispo-

sici každý student uvažující o studiu na vysoké škole. Testy i informace o nejrozličnějších kurzech většina vysokých škol zveřejňuje také na svých webových stránkách, vyhledat je lze také i na specializovaných webech.

Ne každý student se na vysokou školu dostane na první pokus. Při nepřijetí není důvod propadat panice, tím se další možnosti dalšího vzdělávání neuzavírají. Většina maturantů je na nepřijetí připravena a s touto možností počítá. Problém je spíše u rodičů, v jejich očekávání „buď – anebo“. V jejich generaci to tak platilo, dnes jsou však možnosti pomaturitního studia daleko širší, než byly dříve. Navíc se i věk lidí přijímaných na vysoké škole zvyšuje. Mezi maturitou a vysokou školou je období, kdy se často mladý člověk hledá i profesně. Zkušenosti získané v tomto období jistě nebudou na škodu. Důležité je připravit si náhradní program. Zjistit si možnosti v dalších příbuzných

oborech, informovat se o ročních jazykových programech, a to i v zahraničí, řešením může být i vyšší odborná škola (VOŠ), zaměstnání v oboru nebo příbuzném oboru, umožňující získání potřebných praktických zkušeností.

Takový roční pobyt v zahraničí naučí mladé lidi samostatnosti, setkají se s jiným školským systémem.

Pro střední odborné školy není sice příprava k vysokoškolskému studiu prioritní, přesto však počet úspěšných vysokoškoláků z těchto škol významně zvyšuje jejich prestiž v oblasti v níž působí. Školy by neměly ztrácet se svými absolventy kontakt ani po maturitě. Stačí například malý dotazník, který dostanou absolventi s maturitním vysvědčením, a který škole vrátí za půl roku po odchodu ze školy.

KU

Znalosti, představy a očekávání studentů středních škol o studiu na vysoké škole

V období říjen – listopad 2003 proběhlo na 18 cvičných školách dotazníkové šetření v rámci výzkumného úkolu řešeného katedrou pedagogiky České zemědělské univerzity v Praze ve spolupráci s Britskou radou.

Cílem průzkumu bylo zjištění míry znalostí, představ a očekávání studentů středních škol o studiu na škole vysoké. Důvodem zkoumání bylo nalezení momentů, které by vedly k usnadnění přechodu studentů ze střední školy na školu vysokou.

Šetřením, které prováděli pedagogičtí pracovníci KP ČZU v průběhu podzimních praxí kandidátů učitelství, prošlo celkem 498 respondentů, studentů 4. ročníků středních zemědělských škol. Podmínky pro sběr dat byly na školách velmi dobré. Šetření probíhalo ve vstřícné atmosféře, dotazovaní žáci byli velmi ochotní vypovídat a živě se zajímali o některé otázky související buď přímo s dotazováním nebo i s některými otázkami souvisejícími s vysokoškolským studiem.

Zúčastněné školy a počty oslovených žáků

Studenti byli dotazováni na osobní údaje, kde nás zejména zajímalo, jak vypadá struktura vzdělání v jejich rodinách, protože jsme vzdělání rodičů a dalších

Účastníci výzkumu (18 škol, 498 žáků)

✠ Čáslav	20	✠ Louny	25
✠ Brandýs	25	✠ Mělník	51
✠ Chrudim	25	✠ Písek	25
✠ Benešov	25	✠ Poděbrady	17
✠ Děčín	30	✠ Praha-Jarov	25
✠ Hořovice	20	✠ Rakovník	25
✠ Klatovy	36	✠ Roudnice	25
✠ Kopidlno	21	✠ Staré Město	40
✠ Kostelec	38	✠ Tábor	25

členů rodiny považovali za jeden z prediktorů zájmu o studium na VŠ a konkrétnějších představ o tamním systému výuky.

Další části dotazníku byly koncipovány tak, že respondenti sdělovali své znalosti o vysoké škole, očekávání a představy o vysokoškolském životě. Nakonec byla položena otázka, zda má respondent v úmyslu jít studovat na VŠ či nikoliv. Tím jsme vyloučili rezignaci na dotazník u studentů, kteří studovat jít nechtějí.

Dotazník zadávali pedagogičtí pracovníci z katedry pedagogiky s jednoduchou instrukcí. Dotazník je anonymní, nemá

vliv na blížící se maturitní zkoušku, neovlivní váš vstup na vysokou školu, není jen pro ty, kteří chtějí jít dále studovat, ale zajímají nás odpovědi všech studentů. Dále bylo sděleno, že průzkumu se účastní školy po celé republice a výsledky mají pomoci usnadnit příchod absolventů středních škol na školy vysoké. Tím byla uvedena určitá míra zodpovědnosti při vyplňování dotazníků. Respondenti si byli vědomi toho, že nějakým způsobem pomáhají svým mladším kolegům, kteří budou chtít jít studovat na vysoké školy. Tato míra zodpovědnosti se projevila v průběhu prací na dotazníku. Respondenti měli na jeho vyplnění rezervovanou jednu vyučovací jednotku, tzn. 45 minut. Většina z nich byla s vyplněním hotova před tímto limitem. Budoucí maturanti uvítali přítomnost pedagogického pracovníka z univerzity a čas do konce hodiny využili k položení mnohých dotazů, týkajících se studia na vysoké škole.

Interpretace výsledků průzkumu

Osobní údaje

Z celkového počtu zúčastněných žáků bylo 62,3 % děvčat a 37,7 % chlapců. Největší početní zastoupení měl obor agropodnikání – 38 %, následovala ekologie – 27 %, další obory (ekonomika, zahradnictví, mechanizace) byly zastoupeny poměrně menším počtem respondentů. Nejvíce dotazovaných – 55,5 % bydlelo ve městech, 39,8 % na vesnici a pouhých 4,7 % žáků bydlelo na farmě. Tato situace se nejeví z hlediska práce v zemědělství jako příznivá a z tohoto rozložení je možné usuzovat i na důvod volby školy – škola je v místě bydliště, ve městě.

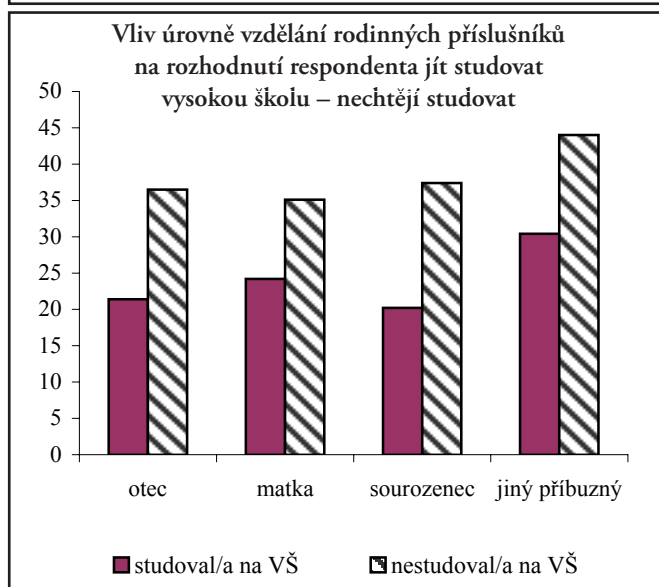
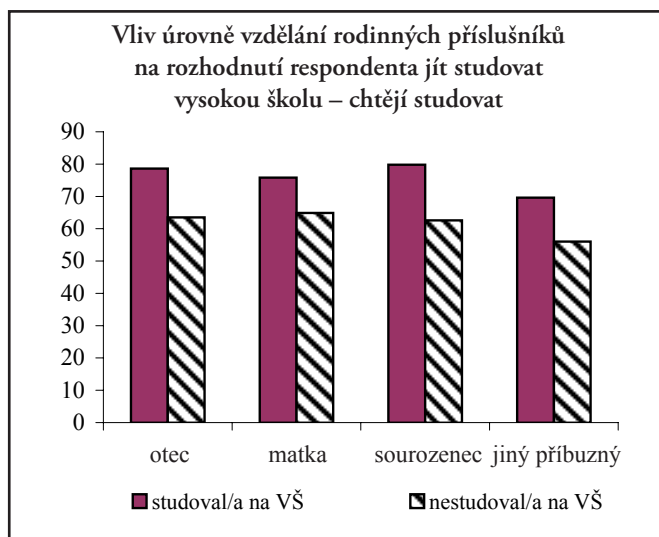
Vzdělání rodičů

Vzdělání rodičů jsme považovali na základě zkušeností ze zahraničí za jeden z nejvýznamnějších prediktorů volby studia na vysoké škole. Následující dva grafy tuto domněnku potvrzují. Zachycují vzdělání rodičů a ostatních příbuzných u žáků, kteří se rozhodli jít dále studovat i těch, kteří o studium zájem nemají.

Jednoznačně se prokázalo, že vzdělání rodinných příslušníků má vliv na rozhodnutí studenta jít dále studovat. Největší měrou je tato závislost prokázána u sourozenců, na druhém pořadí vlivu jsou otcové.

Vliv oboru studovaného na SŠ na volbu oboru na VŠ

Další zajímavá zjištění vyplynula z otázek týkajících se vlivu oboru studovaného na střední škole na volbu oboru na škole vysoké. Pro pedagogické pracovníky středních škol vyplynula z výsledků poměrně pozitivní zpětná vazba, a to, že s největší pravděpodobností se učitelům odborných před-

mětů podařilo vzbudit zájem o vyučovaný obor a potřebu v tomto oboru získávat další hlubší poznatky. Méně pravděpodobný je předpoklad, že by žáci již do prvních ročníků střední školy šli s vyhraněným zájmem o konkrétní obor.

„Nejvěrnější“ oboru jsou ekologové. Celých 69 % z těch, kteří se rozhodli studovat dále, chce ve svém oboru pokračovat, na druhém místě jsou ekonomové, těch chce zůstat v oboru 66,7 %, zahradníků 48,7 % a studentů z oboru agropodnikání 46,1 %.

Tato čísla jsou poměrně příznivá i pro vysokou školu, konkrétně Českou zemědělskou univerzitu, kam do prvních ročníků přijdou studenti s dobrým základem v oboru.

Další části dotazníkového šetření se týkaly představ a očekávání spojených se studiem a pobytem na vysoké škole. Výsledky této části budou uveřejněny v příštím čísle.

PhDr. Marie Hanušová, KP ČZU Malá Chuchle

Projekt pokusného ověřování dálkového studia vyšší odborné školy s využitím moderních informačních a komunikačních technologií

Dne 29. dubna 2003 byl poradou vedení MŠMT ČR schválen „Projekt pokusného ověřování dálkového studia vyšší odborné školy s využitím moderních informačních a komunikačních technologií“ (dále jen „projekt“).

Ve Vyšší odborné škole lesnické (VOŠL v dalším textu) v Písku vznikl návrh na využití moderních informačních a komunikačních technologií (ICT v dalším textu) ke snížení počtu konzultací požadovaných učebním plánem dálkového studia oboru 41-32-N/001 Lesnictví. Předložený návrh byl projednán v gremiální poradě náměstka ministryně skupiny regionálního školství, učební plán dálkového studia předmětného oboru byl schválen dne 26. března 2003, čj. 13 307/2003-23 jako součást projektu. V souladu s příkazem ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. 18/2002 byl tento projekt předložen k projednání do porady vedení MŠMT ČR.

Pro pochopení, oč se v projektu jedná, je nutné se vrátit o několik let zpět. Vedení Vyšší odborné školy lesnické a Střední lesnické školy Bedřicha Schwarzenberga v Písku s údivem konstatovalo, že o studium při zaměstnání střední lesnické školy se čím dál tím méně zajímají uchazeči se základním vzděláním a čím dál tím více přichází zájemců, kteří již úplné střední (a často i vysokoškolské) vzdělání dosáhli. Proto se vedení rozhodlo zvolit jako nejvhodnější externí formu čtyřletého studia při zaměstnání, ve kterém zájemci – maturanti – mohli po složení rozdílových zkoušek z průpravných odborných předmětů za první a druhý ročník dosáhnout úplné střední odborné (tj. lesnické) vzdělání za dva roky studia.

K tomu měli výhrady představitelé tehdejšího školského úřadu a ministerstva školství, kteří oprávněně namítali, že externí forma studia by měla být jen výjimečná, nikoliv běžnou praxí. Škola se proto rozhodla ukončit studium při zaměstnání střední lesnické školy a otevřít pro zájemce s úplným středním vzděláním tříleté studium při zaměstnání vyšší odborné školy lesnické.

Vyšší odborná škola lesnická je svého druhu jediná – přijímá proto ke studiu při zaměstnání zájemce z celé České republiky. Brzy proto pociťovala jako nepříjemný problém svých žáků studujících při zaměstnání, že legislativní rámec vyšších odborných škol dává studiu při zaměstnání jedinou možnost – a to studium dálkové! Dálkové studium totiž znamená relativně velký počet konzultačních hodin, a tedy i větší počet konzultací, při kterých žák musí fyzicky pobývat ve škole ... To dobře vyhovuje tomu, kdo studuje například v Praze–Suchdole, a bydlí ve Vršovicích, ale je dosti komplikované pro žáka třeba z Karviné, studujícího v Písku.

Při tom již delší dobu je známo, že značný podíl doby pobytu studujícího ve škole lze úspěšně nahradit s použitím informačně–komunikačních technologií (dále jen „ICT“), čehož již využívají některé vysoké školy ve formách studia kombinovaného a zejména distančního!

V této souvislosti dlužno podotknout, že škola ve využívání ICT „předbíhá“ dobu. Všichni učitelé školy, zaměstnaní na plný úvazek, absolvovali školení pro práci s PC základní úrovně, více než 30% pak již úrovně pokročilé. Škola má své pravidelně aktualizované webovské stránky, pracovní stanice informační síť (připojené na Internet s přenosovou kapacitou 256 kByte/sec.) jsou ve školní knihovně, ve všech kabinetech učitelů i v kancelářích administrativně–správních zaměstnanců školy, žákům školy jsou denně k dispozici dvě specializované počítačové cvičebny s 32 pracovními stanicemi.

Pro srovnání: projekt INDOŠ, který reprezentuje standard vytčený MŠMT ČR pro rok 2004, počítal s jednou pracovní stanicí pro učitele a s deseti jednoduchými pracovními stanicemi pro žáky, připojenými k síti linkou s přenosovou kapacitou 64 kByte/sec.!

Projekt, jak byl předložen, není návrhem distančního vzdělávání v pravém slova smyslu, jak je známo ze škol vysokých. Jeho princip je ovšem stejný – snížení počtu individuálních konzultací (vyplývajících ze schváleného učebního plánu), při kterých je nezbytná fyzická přítomnost žáka ve škole.

Cílem projektu je zjištění účinnosti takto předávaného učiva, ve srovnání s klasickým dálkovým studiem stejného oboru. Získané poznatky bude samozřejmě možné využít

jak pro oblast vzdělávání ve vyšších odborných školách, tak i pro oblast celoživotního vzdělávání.

Protože se v projektu nejedná o klasické distanční vzdělávání, není nutná speciální příprava vyučujících, kteří budou působit spíše jako „distributoři“ studijních materiálů směrem k žákům; příp. i jako konzultanti prostřednictvím chatu. Stejně tak není nutné vyvíjet nebo pořizovat speciální programy k tomuto účelu – ICT budou v projektu využívány jen k přenosu informací navzájem.

Pro tento budou využívány učební texty v podobě elektronických publikací, které již byly ve škole vypracovány (původně jako tisková předloha písemných dokumentů) a další materiály v elektronické podobě budou následovat.

ICT bude využíváno nejen k distribuci učebního textu, ale později i k ověření dílčích částí učiva, seminárních prací, atp. (při ověřování znalostí u zkoušek a zápočtů se naproti tomu prozatím předpokládá jako nezbytná fyzická přítomnost žáků ve škole).

Otázka komunikace učitelů a žáků navzájem bude vyřešena v průběhu první konzultace na počátku studia, kdy žáci jsou povinni předvést své znalosti práce s PC; současně sdělí škole svou internetovou adresu, jejímž prostřednictvím budou se školou komunikovat.

Účinnost ověřované formy studia bude ověřována několika způsoby; jednak autoevaluací předkladatele projektu (tj. školy), dále evaluací samotnými žáky (tj. anonymní dotazníkovou anketou), a konečně odborem 23 MŠMT ČR jako gestorem tohoto projektu ve spolupráci s NÚOV.

Pokusné ověřování bylo schváleno pro jednu skupinu žáků dálkového studia oboru 41-32-N/001 Lesnictví pro VOŠL v Písku na dobu od 1. září 2003 do 30. září 2006. Pokud se v průběhu trvání pokusného ověřování projektu prokáže jeho životaschopnost, bude možné úplně nahradit stávající učební plán dálkového studia vyšší odborné školy lesnické učebním plánem uvedeným v projektu.

Ing. Václav Kohout, CSc., VOŠL a SLŠ Písek

Výukový program a jeho standardizace ve škole

V některých středních odborných školách se již setkáváme s častějším využíváním **didaktické techniky** – a to jak v expoziční, tak i fixační části vyučovací jednotky. Počítač se objevuje nejen ve výuce předmětu výpočetní technika, ale i v ostatních vyučovacích předmětech jako nosič informací, které učitel žákům prezentuje např. prostřednictvím datového projektoru. **Interaktivní multimediální učební materiály** pomáhají zvýšit zájem žáků o informace a přispívají výrazně ke kvalitě vyučování.

Již dnes může učitel využívat pro své vlastní sebevzdělání a vzdělávání svých žáků nejen lokální počítačové síť, ale i internet a jeho prostřednictvím on-line knihovny, databáze i jiné zdroje informací (např. odborné časopisy publikované v elektronické podobě).

Učitel by měl umět využívat ve výuce počítačové výukové programy a měl by mít přehled o jejich nabídce na trhu, a také o jejich kvalitě. Rovněž by měl umět využívat examinační programy, které umožní i tvorbu vlastních kontrolních otázek a automatické vyhodnocování odpovědí studentů. Takové programy jistě mohou zrychlit a usnadnit pedagogům kontrolu a hodnocení studentských vědomostí. V neposlední řadě by měl sám učitel umět vytvořit prezentační výukový program – např. v programu Power

Point. Ten má tu výhodu, že odpovídá technicky účelu výukových prezentací, protože při tvorbě jednotlivých snímků (slides) máme možnost využít schémata, ilustrace, fotodokumentaci, audio i video sekvence.

U vlastního výukového programu se před jeho plošným zavedením do výuky doporučuje **standardizace** – ověření jeho účinnosti.

Pro ilustraci uvádím vlastní zkušenost se standardizací výukového programu. Jedná se o výukový program navr-

žený pro střední a vysoké školy přírodovědného zaměření, jehož experimentální ověření ve výuce proběhlo v listopadu 2003 na SOŠ pro ochranu a tvorbu životního prostředí ve Veselí nad Lužnicí.

Výukový ekologický program „Biogeografický atlas primátů v interaktivní formě“ je pomůcka navržená pro výuku biologie a má napomoci pochopení systému primátů a jejich biogeografie. Program obsahuje základní informace o ekologii primátů, o jejich rozšíření na Zemi, o jejich sociální struktuře a etologii, o anatomii a morfologii jednotlivých druhů. Odborným poradcem pro tvorbu tohoto programu byl doc. RNDr. Václav Vančata, CSc.

Ověření výukového programu bylo provedeno komparativní metodou. Experimentální část ověření proběhla ve čtvrtém ročníku zmíněné střední odborné školy. V jedné skupině studentů bylo vybrané téma z programu (učivo o čeledi *Hominidae*) vyučováno s navrženým výukovým programem a ve druhé (kontrolní skupině) se s tímto učivem seznámili studenti metodou klasickou – výkladem. Měřítkem účinnosti výuky bylo množství osvojených informací, které bylo zjišťováno testem.

Experimentu předcházelo vytyčení hypotézy, že výuka s programem bude pro studenty přínosnější, zajímavější, názornější a výsledky testu lepší než při výuce s programem. Pro srovnání dvou použitých různých vyučovacích metod byl vypočítán koeficient přenosu informace ve vztahu ke každé z metod a byl použit ve výpočtu jejich účinnosti. Komparací zjištěných údajů byla potvrzena vytyčená hypotéza, neboť studenti testovací skupiny si osvojili v průměru o 25 % více informací prezentovaných programem, než studenti, kteří byli seznámeni s učivem metodou klasického výkladu spojeného se zápisem na tabuli.

Nezbývá než doporučit všem těm učitelům, kteří ještě váhají se zaváděním alespoň občasných prezentací výukových programů, aby zefektivnili svou výuku a porozhlédli se po doporučovaných programech pro svůj vyučovací předmět nebo se pustili s elánem do tvorby vlastní prezentace.

Vedení SOŠ pro ochranu a tvorbu životního prostředí ve Veselí nad Lužnicí a Ing. Hláskové děkuji, že standardizace výukového programu se mohla uskutečnit u nich ve škole.

Mgr. Jana Dytrtová, Pedagogická fakulta UK, Praha

Predvstupová príprava Slovenskej republiky do EÚ

VI. časť

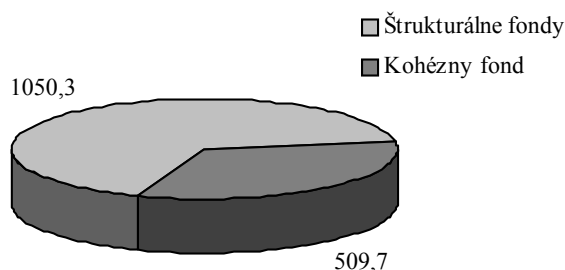
Štruktúrálna pomoc Európskej únie pre Slovensko na roky 2004-2006

Po vstupe do EÚ bude môcť Slovenská republika využívať prostriedky štruktúrálnych fondov ako sú Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF), Európsky sociálny fond (ESF), Európsky poľnohospodársky usmerňovací a garančný fond (EAGGF) a Finančný nástroj na usmerňovanie rybného hospodárstva (FIFG) aj z Kohézneho fondu. Takisto bude možné vstúpiť do aktivít iniciatív Spoločenstva Interreg+ a EQUAL.

Návrh finančného plánu štruktúrálnej pomoci vychádza zo záverov summitu v Kodani (12.-13. december 2002). Pre Slovensko bola potvrdená výška prostriedkov zo štruktúrálnych fondov a Kohézneho fondu na programovacie obdobie 2004-2006 vo výške 1 560 mil. EUR, z čoho pre štruktúrálné fondy boli rozhodnutím Spoločenstva vyčle-

nené 2/3, t.j. 1050,3 mil. EUR a pre kohézny fond 1/3, čo predstavuje 509,7 mil. EUR.

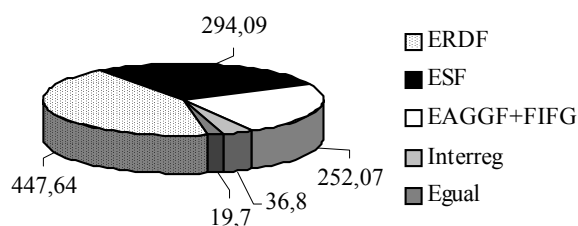
Štruktúrálna pomoc pre SR pre roky 2004–2006
(z čoho pre štruktúrálné fondy je vyčlenených 1 050,3 mil. EUR a pre kohézny fond 509,7 mil. EUR).

Na základe Uznesenia vlády SR z 22. januára 2003 je príspevok zo štruktúrálnych fondov v objeme 1 050,3 mil. EUR rozdelený nasledovne:

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF)	447,64 mil. EUR (42,62 %)
Európsky sociálny fond (ESF)	294,09 mil. EUR (28 %)
Európsky poľnohospodársky usmerňovací a garančný fond (EAGGF) a Finančný nástroj na usmerňovanie rybného hospodárstva (FIFG)	252,07 mil. EUR (24 %)
Iniciatívy Spoločenstva Interreg+ a EQUAL	56,5 mil. EUR (5,38 %)

Štrukturálne fondy pre SR pre roky 2004–2006

Nevyhnutnou podmienkou čerpania prostriedkov z fondov EÚ je kategorizácia územia Slovenska na územno-štatistické jednotky (NUTS), schválenie programových dokumentov, ukončenie aproximácie legislatívy, dobudovanie inštitúcií, predkladanie návrhov projektov a dofinancovanie prostriedkov EÚ zo štátneho rozpočtu SR a z vlastných zdrojov realizátorov projektov. Celé Slovensko, okrem Bratislavského kraja, nedosahuje 50 % priemernej hodnoty HDP na obyvateľa EÚ a po prijatí SR za člena EÚ bude v zmysle vyššie uvedenej definície regiónom *Cieľa*

1 štrukturálnej politiky ES. Bratislavský kraj je zaradený do *Cieľa 2** a *Cieľa 3*.

Ak Slovenská republika pri vstupe do EÚ nedosiahne na národnej úrovni 90 % priemeru EÚ hrubého domáceho produktu na obyvateľa, tak bude po svojom prijatí za člena EÚ príjemcom pomoci z Kohézneho fondu.

Z Nariadenia Rady ES 99/1260/ES z 21. júna 1999 ustanovujúceho všeobecné ustanovenia o štrukturálnych fondoch vyplýva Slovensku povinnosť predložiť na posúdenie programové dokumenty, ktoré musia byť schválené Európskou komisiou.

Programové dokumenty pre roky 2004–2006

Základným programovým dokumentom uskutočňovania štrukturálnej a regionálnej politiky SR pre obdobie rokov 2004–2006 je *Národný rozvojový plán (NRP)*, na ktorý nadväzujú tri sektorové operačné programy (SOP): *SOP Priemysel a služby*; *SOP Ľudské zdroje*; *SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka* a *Regionálny operačný program Základná infraštruktúra (ROP ZI)* spoločný pre tri jednotky NUTS II (Západné Slovensko, Stredné Slovensko a Východné Slovensko).

V prípade Bratislavského regiónu, ktorý je na základe dosahovaného hrubého domáceho produktu zaradený do *Cieľa 2* a *Cieľa 3*, sú vypracované dva osobitné dokumenty: *Jednotný programový dokument NUTS II – Bratislava Cieľ 2* (SPD Cieľ 2) a *Jednotný programový dokument NUTS II – Bratislava Cieľ 3* (SPD Cieľ 3).

Kategorizácia územia Slovenska na územno-štatistické jednotky (NUTS)

Územno-štatistické jednotky	Počet	Územný celok
NUTS I	1	Slovensko
NUTS II	4	1. Bratislavský kraj
		2. Západné Slovensko (Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj)
		3. Stredné Slovensko (Žilinský a Banskobystrický kraj)
		4. Východné Slovensko (Prešovský a Košický kraj)
NUTS III	8	8 vyšších územných celkov:
		1. Bratislavský kraj
		2. Trnavský kraj
		3. Nitriansky kraj
		4. Trenčiansky kraj
		5. Žilinský kraj
		6. Banskobystrický kraj
		7. Prešovský kraj
		8. Košický kraj
NUTS IV	79	okresy Slovenska
NUTS V	2 883	obce Slovenska

Oblasti Cieľa 1

Oblasti Cieľa 2 a Cieľa 3

* Do cieľového regiónu Cieľa 2 patria územia okresov Malacky, Pezinok, Senec a obce v okresoch: Bratislava III. (obec Vajnory), Bratislava IV. (obec Záhorská Bystrica) a Bratislava V. (obce Čunovo, Jarovce, Rusovce). Cieľový región pre podporu v rámci Cieľa 2 zahŕňa 177 801 obyvateľov región NUTS II Bratislava (28,82 %) podľa údajov z roku 1999, ktorý je po dohode s Európskou komisiou braný ako referenčný celok.

Príprava všetkých programových dokumentov je prepojená na proces prípravy NRP

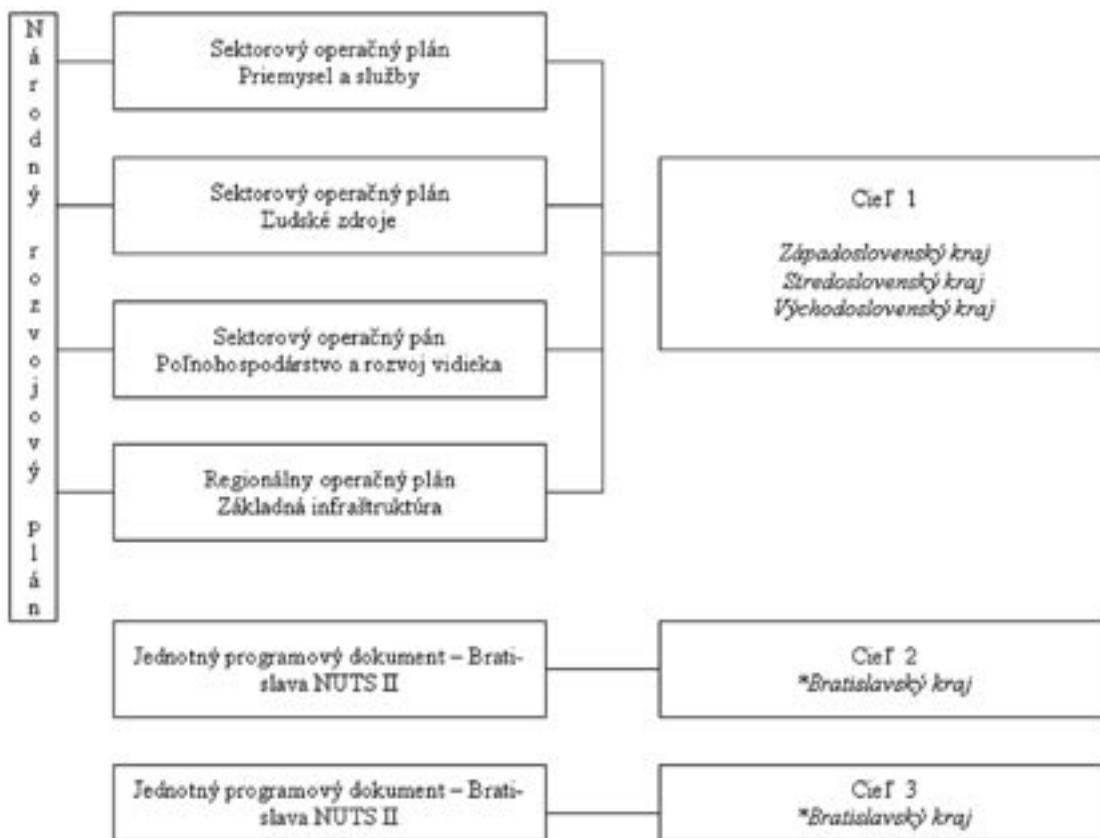
Operačné programy rozpracovávajú jednotlivé priority NDP do sústavy opatrení. Na OP budú nadväzovať programové doplnky, ktoré poskytujú podrobné informácie o obsahu každého z navrhnutých opatrení.

Je potrebné zdôrazniť, že jednotlivé programové dokumenty sú vzájomne previazané, pričom vznikajú za

partnerskej koordinácie a spolupráce zodpovedných inštitúcií a socio-ekonomických partnerov. Navzájom sa na seba odvolávajú a rešpektujú pravidlo, že dokument pripravený pre vyššiu úroveň sa rozpracováva dokumentmi pre nižšiu úroveň. Týmto je zabezpečená požiadavka, že plánované priority a opatrenia naplňajú jednotlivé ciele NDP.

Kolektív pracovníkov Agroinštitútu Nitra

Schéma: Programové dokumenty

Informační centrum Evropské unie

při Delegaci Evropské komise v České republice

Komise otvírá program na podporu genové rozmanitosti

Evropská komise před Vánocemi přijala návrh nařízení rady mistrů pro druhý program EU k uchování, popisu, sběru a užití genetických zdrojů v zemědělství. Tento program pro období 2004–2006 propaguje genetickou rozmanitost a výměnu informací včetně úzké spolupráce mezi členskými státy a Evropskou komisí za účelem udržitelného užití těchto genetických zdrojů. Rozpočet programu představuje 10 milionů euro.

„Biologická a genetická rozmanitost v zemědělství je nezbytná pro udržitelný rozvoj zemědělské produkce a venkovských oblastí. Tento nový komunitní program přispěje k udržování biologické rozmanitosti a ke zlepšení kvality našich zemědělských výrobků stejně jako k podpoře diverzifikace ve venkovských oblastech a snížení vstupů a nákladů na produkci,“ je přesvědčen Franz Fischler, komisař pro zemědělství, rybolov a rozvoj venkova.

Proč je vlastně potřebné podporovat genetickou rozmanitost? Pokud se různorodost plodin a plemen sníží a ztratí se geny, může to vést k vyšší náchylnosti k chorobám a stresovým faktorům. Také to může vést ke ztrátě genů, které umožňují plodinám nebo odrudám adoptovat se na specifické lokální podmínky pro růst.

Udržitelné zemědělství s nízkými potřebami vstupů potřebuje plodiny a plemena se schopností adaptace na místní klimatické a půdní podmínky, s variací v odolnosti a toleranci k pesticidům. Proto je nutné vysoce různorodý genofond, a pokud farmář chce mít vysokou přidanou hodnotu produkce, potřebuje geny s dobrými vlastnostmi.

Program EU je určen jak pro genetické zdroje rostlinné, tak živočišné a mikrobiální. Měl by zvláště podporovat rozvoj nových přeshraničních iniciativ a předejít zdvojení či kopírování aktivit.

Příkladem cílené akce by byl rozvoj decentralizovaných, stálých a široce přístupných na internetu umístěných soupisů sebraných znalostí o genetických zdrojích plodin a plemen dostupných v EU, o jejich původu a vlastnostech.

Maximální příspěvek Unie závisí na druhu akce a je buď ve výši poloviny či 80 % nákladů projektu. Partneři z nových členských států se mohou zúčastnit plně, tedy mají nárok na stejnou výši podpory jako dosavadní členové. Výzvy k podávání projektů proběhnou v letošním roce a v roce 2006.

DPH: Komise se rozhodla navrhnout dvouleté prodloužení snížených sazeb na pracovně náročné služby

Evropská komise rozhodla o návrhu umožnit devíti členským státům, aby po dobu dalších dvou let (tj. do 31. prosince 2005) nadále uplatňovaly sníženou sazbu daně z přidané hodnoty (DPH), kterou v současné době uplatňují na vymezení pracovně náročné služby. Účelem bylo zjistit dopad snížení sazeb na vytváření pracovních míst a boj proti práci na černo.

Komise navrhuje rozšíření účasti ve výběrových řízeních v rámci programů PHARE, ISPA a SAPARD i na země západního Balkánu

Evropská komise koncem prosince navrhla, aby se výběrová řízení na základě předvstupních programů pomoci PHARE, ISPA a SAPARD otevřela i uchazečům ze západobalkánských zemí (Albánie, Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, bývalá jugoslávská republika Makedonie a Srbsko a Černá Hora). Firmám těchto zemí by to umožnilo navázat vztahy s hospodářskými subjekty v členských státech Evropské unie a v přístupových a kandidátských zemích, a soutěžit tak vedle evropských dodavatelů o zakázky udělované v rámci těchto programů, a potenciálně získat pro svou činnost více zakázek.

Příprava v českém zemědělství na využívání podpor ze strukturálních fondů EU

II. díl

Významným zdrojem informací a přípravou na strukturální fondy jsou pro ČR zkušenosti s využitím předvstupní pomoci kandidátským zemím prostřednictvím programů PHARE, ISPA a SAPARD.

Vzhledem k tomu, že napojení ČR na strukturální fondy je možné až po vstupu, musí ČR již v této době prokázat, že se aktivně připravuje na zvládnutí náročných požadavků EU, které s budoucím využíváním strukturálních fondů souvisí.

Hlavním cílem je využít předvstupní období a připravit v ČR podmínky pro čerpání finančních prostředků z Fondu soudržnosti (CF) a ze strukturálních fondů v maximálních objemech, postupně až do 4 % ročního HDP, počínaje okamžikem vstupu ČR do EU. Takto formulovaný cíl znamená zlepšení absorpční kapacity ČR na využití prostředků z fondů EU.

Spolufinancování rozvojových programů strukturální politiky EU navazuje na:

- víceletý fiskální výhled na léta 2000–2006,
- inventuru současných finančních nástrojů včetně návrhů na jejich případné úpravy v oblasti budoucích předstrukturálních a strukturálních operací,
- návrh systému upravující vztahy mezi předstrukturálními a strukturálními fondy, veřejnými rozpočty, případně jinými zdroji,
- návrh systému finanční kontroly realizace předstrukturálních a strukturálních fondů.

Rozsah absorpční kapacity má řadu rozměrů, zejména:

- schopnost zajistit národní finanční spoluúčast na realizaci vybraných projektů,
- připravenost příslušného státu splnit legislativní podmínky pro přijetí prostředků strukturálních fondů daných právními normami Evropských společenství,
- existence vhodných a připravených projektů,
- schopnost národní administrativy zabezpečit proces rozhodování o strategii rozvoje, umístění prostředků výběrem realistických a efektivních projektů,
- schopnost řízení a kontroly realizace a financování projektů.

Prostředky poskytované ze strukturálních fondů pro členské země nesmí nahrazovat prostředky národní rozvojové politiky. Finanční účast EU při uplatňování politiky hospodářské a sociální soudržnosti nesmí znamenat snížení výdajů národních zdrojů do této oblasti.

S využíváním strukturálních fondů a zlepšením absorpční kapacity na prostředky z EU souvisejí principy, mezi které patří zejména **princip programování**. Tento princip zdůrazňuje integrovaný (víceoborový) a víceletý přístup k pomoci zaostávajícím regionům. Víceletý přístup vytváří požadavky i na přípravu veřejných rozpočtů s ohledem na zajištění spolufinancování opatření strukturálních fondů po celé plánovací období EU. Jde o princip, kdy ze strukturálních fondů se nepřispívá na financování jednotlivých akcí, ale na podporu rozvojových programů, které mají návazné projekty členěné podle priorit a opatření. Jejich

struktura zahrnuje analýzu a strategii rozvoje vymezeného území a definování podmínek pro realizaci programu. Důležitou součástí programu je vymezení jeho finančního rámce, který tvoří jak prostředky EU, tak státní, regionální a další finanční prostředky, prostředky soukromého sektoru apod. V zásadě jde i o splnění principu doplňkovosti (adicionality), kdy peníze ze strukturálních fondů EU jsou přidávány ke státnímu rozpočtu. Prostředky vynakládané z rozpočtu EU mají doplňovat, nikoliv nahrazovat veřejné výdaje daného státu. V praxi se na každém opatření realizovaném v rámci strukturálních fondů podílí jak rozpočet EU, tak i subjekt, který bude mít z realizace příslušného projektu prospěch (například stát, region, obec, soukromý sektor apod.).

V této souvislosti je třeba připomenout i další princip, tj. **koncentrace**, který v praxi předpokládá soustředění do oblastí, kde se očekává nejvyšší zhodnocený přínos vložených prostředků. EU sleduje záměr, aby zdroje nebyly rozměňovány do řady malých projektů, ale na projekty přinášející maximální efekt pro region.

Priority a na ně vázaná opatření směřující k jejich realizaci jsou obsaženy v programové dokumentaci, bez které není možné prostředky ze strukturálních fondů využívat. Každá země, a tedy i ČR, má zpracovaný tzv. **Národní rozvojový plán – NDP** – National Development Plan (původní název v rámci EU: Regionální rozvojový plán – Regional Development Plan – RDP).

Jde o základní analytický materiál, který obsahuje charakteristiku sociálně ekonomických problémů v regionu úrovně NUTS II.

NDP je předpokladem pro formulování Rámce podpory Společenství, který je důležitým vyjednávacím dokumentem, v němž je stanoven rozsah podpor EU do regionů; jeho konkrétní podoba je po skončení vyjednávání publikována ve Věstníku EU.

Doc. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., MZe ČR

Dokončení v příštím čísle

Soutěž družstev žáků zemědělských škol v odborných znalostech se opět koná v rámci

**6. národní výstavy hospodářských zvířat
v Litomyšli**

ve čtvrtek 13. května 2004

Podrobnou pozvánku naleznete v příštím čísle

Stredná poľnohospodárska škola v Michalovciach je pripravená na vstup do Európskej únie

Vstup Slovenska do EÚ bude mať celý rad závažných, prevažne pozitívnych dôsledkov. SR by sa stala súčasťou spoločenstva štátov, ktoré predstavujú európsku ekonomickú veľmoc, posilnila by sa stabilita SR, zabezpečil by sa demokratický vývoj a prosperita spoločnosti. Jednotný európsky pracovný trh znamená obrovskú šancu našich občanov a žiakov vzdelávať sa na prestížnych inštitúciách Európy. V zmysle splnenia tohto celospoločenského cieľa zameriava SPoŠ Michalovce svoju výchovno-vzdelávaciu činnosť na prechod k vyspelej informačnej spoločnosti. Škola musí pripravovať žiakov na explóziu informácií, musí ich viesť racionálne učiť, poznávať, tvoriť, získavať praktické zručnosti a úspešne komunikovať. Musí zabezpečiť počítačovú gramotnosť, komunikačnú zručnosť a úspešne rozvíjať tvorivé schopnosti žiakov a pripraviť žiakov aktívne a zodpovedne sa zúčastňovať na udalostiach verejného života.

SPoŠ Michalovce má v súčasnosti tak ako i v minulosti významné postavenie v regióne Zemplína. Za obdobie 72 rokov vychovala veľa úspešných absolventov z pestovateľského a chovateľského odboru, mechanizátorov a meliorátorov, ako i pracovníkov v ekonomike a poľnohospodárskom manažerstve. S príchodom nových spoločenských podmienok škola prispôsobuje a modernizuje aj nové učebné odbory ako sú: agroturistika, ekonomika poľnohospodárstva, poľnohospodársky manažment, poľnohospodárske služby a alternatívne poľnohospodárstvo.

V rámci odborného zamerania *agroturistika* plánujeme zabezpečiť absolvovanie kurzu na získanie preukazu turistického sprievodcu pre celé Slovensko. V rámci tohto zamerania vytvoríme čo najlepšie podmienky prepojenia teoretických vedomostí s praxou pomocou ubytovacích a stravovacích zariadení v regióne, do ktorého patrí aj domov mládeže pri SPoŠ Michalovce. Dôraz budeme kladať na jazykovú spôsobilosť, zručnosti a vedomosti v informatike. Cieľom tohto učebného zamerania je udržať obyvateľov vidieka v regióne, oživiť poľnohospodársku výrobu v rámci agroturistického podnikania.

V *poľnohospodárskom manažmente* bude naša škola zameraná na rozvoj ekonomického myslenia so zameraním na trhové hospodárstvo. Pôjde o využitie výpočtovej techniky a informatiky. V zameraní *poľnohospodárske služby* pôjde o vzdelávanie v typických poľnohospodárskych disciplínach,

ako sú: pestovanie poľných plodín a chov hospodárskych zvierat vychádzajúc z aktuálnych požiadaviek praxe. Ďalším dôležitým cieľom je spolupráca so širokou odbornou verejnosťou najmä v poskytovaní poradenských služieb v oblasti technológie pestovania plodín, ochrany rastlín a ich výživy a hnojenia, ako i v chove, vo výžive a kŕmení hospodárskych zvierat.

V zameraní *ekonomika poľnohospodárstva* sa má stať žiak kvalifikovaným pracovníkom schopným vykonávať ekonomické činnosti v oblasti poľnohospodárskej výroby, zásobovania a odbytu, marketingu, manažmentu, personalistiky a vo vedení administratívy, účtovníctva a finančného hospodárenia poľnohospodárskeho podniku a služieb. V ekonomických disciplínach chceme naučiť žiakov samostatne rozhodovať, cielavedome a mravne konať a získané vedomosti aplikovať v spoločenskej praxi aj z hľadiska noriem EÚ.

V zameraní *alternatívne poľnohospodárstvo* kladieme dôraz na spoznávanie princípov a osvojovanie si metód alternatívneho pestovania rastlín a alternatívneho chovu zvierat, ako i na špecifické otázky ekologickej úpravy, spracovania a uskladňovania produktov. Táto špecializácia úzko súvisí aj s environmentálnou výchovou.

K úspešnému prepojeniu teoretickej výučby a praxe slúži aj účelové zariadenie školy – Školský majetok. Do budúcnosti v rámci mimoškolskej činnosti škola mieni zachovať bohatý výber krúžkovej činnosti, ktorá by mala prerásť v aktivite v stredoškolskej odbornej činnosti. Aj naďalej bude škola naplňovať program Zdravie podporujúce školy a do tématických plánov budeme zahŕňať aj environmentálnu výchovu.

Veľmi prospešnou a zaujímavou činnosťou je spolupráca SPoŠ so strednými školami z Maďarska, Poľska, Rumunska, Bulharska a Českej republiky. Naďalej predpokladáme úzku spoluprácu s Výskumným ústavom agroekológie Michalovce, Slovenským zväzom chovateľov HD, Slovenským zväzom drobnochovateľov a Slovenským zväzom zahrádkárov. Výsledky našej spolupráce sú prezentované na každoročných výstavách dobytka, drobných hospodárskych zvierat a ovocia a zeleniny, ktoré majú regionálny charakter. Aj naďalej budeme rozvíjať a organizovať medzinárodné súťaže mladých poľnohospodárov, súťaže o mlieku a poľnohospodárskej zručnosti.

Význam SPoŠ Michalovce spočíva nielen vo výchove a vzdelávaní mladých ľudí, ale aj v pozdvýhovaní úrovne školstva a rozvoja celého regiónu v tesnej nadväznosti na prírodné a kultúrne dedičstvo Zemplína a na jeho smerovanie k integrácii do európskych štruktúr.

V prípade záujmu o štúdium na našej škole je možnosť nás vyhľadať na internetovej adrese: www.sposmi.edu.sk

Ing. Ivan Švingál, SPoŠ Michalovce

Konfrontácia zručnosti stredných škôl

Prvý ročník netradičnej celoslovenskej súťaže zručnosti stredných škôl pripravujúcich žiakov na povolania **pekár a cukrár** o „Najlepšie vianočné trvanlivé pekárske a cukrárske výrobky“ bol na Agroinštitúte v Nitre v súvislosti s organizovaním 11. ročníka vianočných výstavno-predajných trhov výrobkov a prác žiakov stredných škôl rezortného zamerania.

Vyhlasovateľom celoslovenskej súťaže bolo Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktoré organizovaním tejto odbornej aktivity poverilo oddelenie metodického vzdelávania pre stredné školy Agroinštitútu Nitra.

Príťažlivej celoslovenskej súťaže odborných zručností o najlepší vianočný trvanlivý pekársky a cukrársky výrobok sa zúčastnilo jedenásť stredných škôl: SOU potravinárske Topoľčany, SOU potravinárske a poľnohospodárske Nové Mesto nad Váhom, SOU poľnohospodársko-potravinárske Šurany, Súkromné SOU Mostová, ZŠS potravinárska Bratislava, SOU poľnohospodárske Kežmarok, SPV potravinárske Krupina, ZŠS potravinárska a poľnohospodárska Voderady, SOU poľnohospodárske Poltár, ZŠS Dvory nad Žitavou, ZŠS poľnohospodárska Pruské.

Netradičným podujatím sme súťaž pomenovali z dôvodu, že výrobky školy vyrobili počas praktického vyučovania v podmienkach svojich pracovísk odborného výcviku a tieto priniesli na Agroinštitút Nitra k vyhodnoteniu. Súťažilo sa v týchto kategóriách:

- **Pekárske výrobky** s minimálnou trvanlivosťou 3 dni
 - a) jemné pečivo (10 ks do hmotnosti 15 g a nad 150 g)
 - b) fantázia na vianočnom stole (1 ks)
- **Cukrárske výrobky**
 - a) čajové pečivo (2 x 250 g)
 - b) snehové pečivo (2 x 200 g)
 - c) fantázia na vianočnom stole (1 ks)

Hodnotenie súťažných úloh vykonala nezávislá hodnotiacia komisia podľa senzorických kritérií a podľa vyžrebovaných súťažných čísel anonymne.

Členovia hodnotiacej komisie celoslovenskej SOZ o „Najlepší vianočný trvanlivý pekársky a cukrársky výrobok“ stredných škôl boli vymenovaní **riaditeľom Agroinštitútu Nitra Ing. Kamilom Slížom, CSc.**, ktorí zastupovali jednak remeselný profesijný zväz pekárov a cukrárov SR – **cechmajster pekárov a cukrárov SR Ing. Vojtech Szemes, CSc.**, odborné školstvo **Ing. Viera Žatkovičová**, metódika na Štátnom inštitúte odborného vzdelávania **MŠ SR a predsedníčka odbornej komisie skupiny odborov 28 a 29 Potravinárstvo**, ako aj odbornú zahraničnú prax **Tomáš Katriňec**, cukrársky majster pôsobiaci v Nemecku.

Hodnotiace kritéria s možnosťou dosiahnuť maximálne 100 bodov pozostávali najmä z týchto hlavných kvalitatívnych ukazovateľov:

U pekárskych výrobkov:

Jemné pečivo

- vzhľad, tvar, farba
- chuť a vôňa
- striedka
- estetická úroveň

Fantázia na vianočnom stole – umelecká úroveň

- aktuálnosť
- estetika, farba

U cukrárskych výrobkov:

Čajové pečivo a snehové pečivo

- vzhľad, tvar, obal
- chuť a vôňa
- striedka
- estetická úroveň

Fantázia na vianočnom stole

- umelecká úroveň
- aktuálnosť
- výtvarná náročnosť

	Štartovné číslo	Počet dosiah. bodov	Názov školy
Pekárske výrobky – jemné pečivo			
Na 3. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	2	84,6	SOU poľn.-potrav. Šurany
Na 2. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	5	87,3	ZŠŠ potrav. poľn. Voderady
Na 1. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	9	93,7	ZŠŠ potrav. Bratislava
Pekárske výrobky – fantázia			
Na 3. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	11	69,7	SOU poľn. Kežmarok
Na 2. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	10	70,0	SOU potrav. poľn. Nové Mesto n/V.
Na 1. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	2	93,0	SOU poľn. – potrav. Šurany
Cukrárske výrobky – čajové pečivo			
Na 3. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	7	84,0	ZŠŠ poľn. Pruské
Na 2. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	6	87,0	Súkromné SOU Mostová
Na 1. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	9	98,7	ZŠŠ potrav. Bratislava
Cukrárske výrobky – snehové pečivo			
Na 3. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	1	82,0	SOU poľn. Poltár
Na 2. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	6	86,0	Súkromné SOU Mostová
Na 1. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	4	95,0	SPV potrav. Krupina
Cukrárske výrobky – fantázia			
Na 3. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	5	87,0	ZŠŠ potrav. poľn. Voderady
Na 2. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	2	94,7	SOU poľn.-potrav. Šurany
Na 1. mieste sa umiestnila škola so štartovným číslom	4	95,7	SPV potrav. Krupina

Vyhodnotenie súťaže o najlepšie vianočný trvanlivý pekársky a cukrársky výrobok sa uskutočnilo za účasti zástupcov súťažiacich škôl, ako aj návštevníkov zaujímajúcich sa o vystavené výrobky, ktorých hodnotenie, i keď neoficiálne, bolo dôležité. Túto oficiálnu úlohu však plnila hodnotiacia komisia na čele s predsedom **Ing. Vojtechom Szemesom, CSc.**, ktorý výsledky súťaže vyhlásil. Víťazné školy prevzali ocenenia (hodnotné vecné ceny a diplomy), ktoré venoval Agroinštitút Nitra, sponzori Revent Slova-

kia Nitra, Ekvia, s.r.o. Nitra a Cech pekárov a cukrárov Slovenska Pezinok.

Na slávnostnom vyhodnotení a odovzdávaní ocenení sa zúčastnila zástupkyňa Ministerstva pôdohospodárstva SR **PhDr. Mária Benedikovičová** a riaditeľ Agroinštitútu Nitra **Ing. Kamil Slíž, CSc.**, ktorý ocenil umelecké diela pekárskych a cukrárskych výrobkov pedagogických zamestnancov a žiakov zúčastnených škôl na súťaži a za-

želať mnoho ďalších úspechov na podobných odborných aktivitách.

Cieľom súťaže nebolo len preveriť odborné zručnosti a praktické skúsenosti žiakov a pedagogických zamestnancov, ale aj umožniť stretnutie spojené so vzájomnou výmenou skúseností a na základe zistených poznatkov skvalitňovať výchovno-vzdelávací proces pri príprave mládeže na povolanie.

Možno povedať že I. ročník Celoslovenskej súťaže v odborných zručnostiach o „Najlepší vianočný trvanlivý pekársky a cukrársky výrobok“ stredných škôl organizovaný oddelením metodického vzdelávania pre stredné školy Agroinštitútu Nitra sa vydal. Všetci vlastne obstáli výborne.

Ing. Ladislav Križan, Agroinštitút Nitra

Vianočná súťaž v odborných zručnostiach žiakov SŠ pôdohospodárskeho zamerania vo viazaní a aranžovaní

Súťaže v odborných zručnostiach žiakov SŠ pôdohospodárskeho zamerania boli vždy v úzkom spojení s výchovno-vzdelávacou činnosťou. Považujeme ich za výraznú aktivizáciu tejto činnosti s cieľom overiť si vedomosti, zručnosti a návyky v príslušných študijných a učebných odboroch.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR v zmysle „Dohody o spolupráci s MŠ SR, samosprávnymi krajinami“ a príslušných smerníc a rozpracovaných pokynov o organizácii a vykonávaní súťaží odborných zručností žiakov SŠ v ktorých sa zameriava príprava žiakov na príslušné pôdohospodárske povolania, vyhlásilo v poradí už **11. ročník celoslovenskej floristickej súťaže v odborných zručnostiach žiakov SŠ vo viazaní a aranžovaní – „Vianočná tematika“**.

Organizačne a odborne súťaž garantovali Agroinštitút – Oddelenie metodického vzdelávania pre SŠ v spolupráci so Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou, Asociáciou riaditeľov SOU a vedúcich SPV v rezorte pôdohospodárstva SR.

Organizátori mali na pamäti, že za jej hlavičkou sa neskrývajú len teoretické vedomosti žiakov, ale najmä prehĺbovanie praktických zručností – v koordinácii s modernými trendmi súčasnej floristickej praxe.

Možnosť súťažiť mali žiaci 1. – 3. ročníkov riadneho denného štúdia učebných odborov: viazač-aranžér kvetín, predavač-záhradnícky tovar a potreby, pracovník pre záhradnú tvorbu, zeleň a služby a žiaci 1. – 4. ročníkov študijných odborov záhradníctvo; záhradníctvo-viazanie a aranžovanie kvetín a žiaci NDŠ pre absolventov 3. ročných učebných odborov záhradníctvo a žiaci SŠ, ktorých súčasťou učebných dokumentov bola „predmetná tematika“.

Za každú zúčastnenú školu súťažili traja žiaci, ktorí tvorili zároveň súťažné družstvo. Organizátor súťaže zabezpečil a vytvoril pre plnenie súťažných úloh rovnaké podmienky, ktoré kvalitatívne zodpovedali požiadavkám ich plnenia.

Potrebný rastlinný materiál a doplnkový materiál pre súťažnú úlohu č. 1 uhradil a zabezpečil organizátor súťaže. Potrebné materiálno-technické zabezpečenie 2. súťažnej úlohy bolo v kompetencii zúčastnených stredných škôl.

To, že súťaže vo viazaní a aranžovaní na vianočnú tematiku majú už svoju tradíciu – dokumentovala doteraz najvyššia účasť súťažiacich zo všetkých doteraz konaných sa ročníkov.

Agroinštitút privítal dňa 9. decembra 2003 celkom 36 súťažiacich žiakov z 12 SŠ v ktorých sa žiaci pripravujú v študijných a učebných odboroch – najmä s profiláciou záhradníckeho zamerania (SOU Košice-Barca, KSZI Budapešť, ZSŠPaZ Kravany nad Dunajom, ZSŠZ/SZáŠ a SOU Malinovo, SZáŠ Piešťany, ZSŠP Pruské, ZSŠP Rakovice, ZSŠP Želovce, SPoŠ Kežmarok, ZSŠP Topoľčany, SOUP Holíč).

Súťažilo sa v úlohách:

1. Vianočný svietnik obojstranný (1–2 sviečky, max. 45 min.)
2. Adventná fantázia (čas plnenia max. 90 min.)

Pri prvej súťažnej úlohe bola podkladom pre svietnik keramická nádoba o rozmeroch 6,5 cm x 6,5 cm a výška 9 cm.

Druhá súťažná úloha mala konkrétne stanovené maximálne rozmerné parametre. Zároveň mala zvýrazňovať obdobie adventu. Toto bolo nakoniec i predmetom hodnotenia pre

trojčlennú hodnotiacu komisiu, ktorá vo svojich kritériách vychádzala z v súčasnosti platných kritérií pre hodnotenie floristických súťaží, kde dominantou bolo technické spracovanie (50 bodov) a umelecký dojem – 50 bodov. Každý súťažiaci mohol za každú súťažnú úlohu získať celkom 300 bodov, za obidve súťažné úlohy spolu 600 bodov. Súťaž bola anonymná, žiaci súťažili pod vyžrebovanými súťažnými číslami.

Ocenené výsledky 11. ročníka SOZ žiakov SŠ vo viazaní a aranžovaní so zahraničnou účasťou – „Vianočná tematika“

I. súťažná úloha – Vianočný svietnik obojstranný

Meno a priezvisko	Počet bodov	Škola
Szilvia Szláviková	300	ZŠPaZ Kravany nad Dunajom
Tomáš Pikáli	289	ZŠZ–SZÁŠ Malinovo
Renáta Tégľás-Kováčsová	282	ZŠPaZ Kravany nad Dunajom

II. súťažná úloha – Adventná fantázia

Meno a priezvisko	Počet bodov	Škola
Katarína Vojtíčková	300	SOUP Košice-Barca
Andrea Molnárová	300	SOUP Košice-Barca
Szilvia Szláviková	280	ZŠPaZ Kravany nad Dunajom
Tomáš Pikáli	277	ZŠZ–SZÁŠ Malinovo

Súťaž družstiev

	Mená a priezviská 3 súťažiacich	Počet bodov
ZŠPaZ Kravany nad Dunajom	S. Szláviková A. Ušáková R.T. Kováčsová	1574
ZŠZ-SOU Malinovo	I. Ballanová J. Ružeková S. Hankerová	1563
ZŠZ-SZÁŠ Malinovo	T. Pikáli L. Tonkovičová J. Nemec	1479

Témy boli ako každým rokom veľmi zaujímavé. Poukazyvali na široké uplatnenie najmä pôvodného rastlinného, ako aj vhodného doplnkového materiálu k evokovaniu vianočných sviatkov. V druhej súťažnej úlohe využili súťažiaci nápaditosť a fantáziu v používaní tradičného, ale i netradičného materiálu. Hodnotiacia komisia, ktorá bola zložená z odborníkov z praxe v tejto oblasti to nemala ľahké. V ich konečnom hodnotení sa odzrkadlili najmä nedodržanie požadovaných priestorových rozmerov, nevýraznosť daného ideového zámeru (v druhej súťažnej úlohe),

menšia stabilita výrobku (stabilita a upravenosť sviečok v 1. súťažnej úlohe) a pod.

Slávnostné vyhodnotenie 11. ročníka tejto súťaže sa uskutočnilo v priestoroch Agroinštitútu Nitra. Víťazní jednotlivci a družstvá prevzali z rúk vedúcich zástupcov Agroinštitútu hodnotné vecné ceny a diplomy, ktoré im budú možno stále pripomínať ich prvé kroky k „profesionálnej úrovni“ svojho povolania.

Od každého takéhoto podujatia očakávame niečo konkrétne, čo dáva resp. poskytuje určitý obraz v „niečom“. O tejto súťaži možno povedať, že to potvrdila. Potvrdila, že naši žiaci si vedia osvojiť estetické a kompozičné princípy viazačskej a aranžérskej tvorby, že sa dobre prezentovali po odbornej stránke, že zúročili svoj sen, usilovnú prípravu na hodinách praktického vyučovania. A nakoniec je nepopierateľné, že medzi žiakmi našich škôl je nemálo takých, ktorí vynikajú svojím talentom, alebo nadaním.

Dôležitou úlohou nás všetkých je práve takýchto žiakov objavovať a následne ich talent, či nadanie aj cieľavedome rozvíjať. To bolo aj cieľom tejto súťaže, ktorá poskytla aj prítomným pedagogickým zamestnancom nové poznatky, námety v tejto oblasti, ktoré môžu vhodne využiť vo vyučovaní na svojich školách.

Vzhľadom k tomu, že súťaž sa uskutočnila súbežne s konaním sa 11. ročníka vianočných výstavno-predajných trhov výrobkov a prác žiakov SŠ pôdohospodárskeho zamerania, mohli si návštevníci týchto trhov pozrieť zároveň všetky súťažné práce na výstavke a načerpať tak novú inšpiráciu pri vytváraní si domácej vianočnej atmosféry.

Touto cestou ďakujeme všetkým spoluorganizátorom súťaže, riaditeľom a pedagogickým zamestnancom zúčastnených SŠ, ktorí pri súčasných spoločensko-ekonomických zmenách akceptovali cieľ a poslanie tohto výchovno-vzdelávacieho podujatia.

Ing. Peter Barboriak, Agroinštitút Nitra

Knotek a spol.

Historie firmy KNOTEK A SPOL. je dlouhou a bohatou historií firmy světového jména, která po řadu let opravovala a vyráběla hospodářské stroje i zemědělská zařízení širokého sortimentu.

Josef Knotek – děd se narodil r. 1824 ve Velké Vsi na okrese Slaný. Studoval na gymnáziu v Praze u Piastrů, kde později studoval i jeho prvorozený syn Antonín. Jeho rodiče prodali domek ve Velké Vsi a v rozmezí let 1840–42 koupili větší hospodářství ve Dřínově. Josef byl nucen odejít ze studií a začít vypomáhat rodičům v hospodářství. Ve svých 24 letech se oženil. Mladí Knotkovi měli sedm dětí. Dospělosti se však dožili jen čtyři synové – Antonín, František, Josef a Václav. Josef Knotek zemřel 29. července 1878 v 54 letech. Antonín Knotek – syn se narodil 7. června 1848 a se svým o rok mladším bratrem Františkem začali studovat na gymnáziu ve Slaném. František ukončil studium v roce 1864. Antonín pokračoval dále ve studiu v Praze a studium ukončil v roce 1875.

Svoji kariéru započal v Praze na Václavském náměstí v pražské bance Slávia. R. 1871 koupil obchodník Josef Stumpf z Horek v Jičíně u trati obchod s uhlím, vápnem a stavivem. Tento obchod později rodina Knotkova odkoupila pro své sklady. V jičínské filiálce banky Slávie začal od r. 1874 pracovat také bratr František. Bratři založili v Jičíně v r. 1880 sklad hospodářských strojů a potřeb s prodejem Caroových a Sackových secích strojů, Fowlerových pump a byli pověřeni obchodním zastoupením pražské firmy Umrath a spol.

V r. 1882 František Knotek zbudoval v Jičíně „Pod kasárnami“ v č.p. 21 strojírna. V nově upraveném domě se koncentroval železářský obchod a strojírna. V závodě byly postupně prováděny zámečnické práce, opravy rozličných secích strojů a výroba Knotkových patentních pluhů. V té době se stal spolupracovníkem v obou podnicích i nejmladší, patnáctiletý bratr Josef. V r. 1884 byla činnost rozšířena o výrobu žentourů a žentourových mlátiček. Odlitky k nim však stále dodávala firma Suchý a Jouza z Peček.

Zájem o opravy hospodářských strojů a výrobků byl obrovský. V r. 1886 již měla továrna postavenou slévárnu, ve které se dokonce vyráběly i technologické modely pro součástky k mlátičkám. V té době František a Josef pracovali na konstrukci nového secího stroje. František se v r. 1888

obchodně spojil se svými bratry Antonínem a Josefem a založili továrnu na výrobu zemědělských strojů. Začali vyrábět různé druhy pluhů, železné brány, secí stroje na obilí a jetel, plečky, pohrabovače s obráběčem sena.

Dne 3. února 1888 došlo mezi bratry Františkem, Antonínem a Josefem k podpisu smlouvy o založení rodinné firmy. Tato smlouva spojila oba obchody pod nový název, protokolovaný v Jičíně na KNOTEK a spol. Bratři Antonín, František a Josef se tak stali na Valdickém předměstí „U nádraží“ č.p. 189 majiteli železářského a barvířského obchodu, zároveň továrny na výrobu hospodářských strojů a slévárny železa. Továrnu postupně specializovali na výrobu secích strojů. Po r. 1891 byl sortiment vyráběných strojů rozšířen po vzoru amerických patentů o žací, travní a obilní stroje a obilní mlátičky. V r. 1904 uvedla továrna na trh jako prvá v zemích Rakousko-Uherska nový výrobek – samovaz „KNOTEK“. Techniku výroby zemědělských strojů František Knotek ml. dříve studoval v Americe v McCormickově továrně. Tak se samovaz „KNOTEK“ stal po řadu dalších desetiletí hlavním výrobním programem. V r. 1906 rodina Knotků koupila v Jičíně pro železářský obchod dům na náměstí a o tři roky později přistavovala k obchodu již administrativní budovu.

František Knotek – zakladatel, zemřel v r. 1910 ve věku 62 let. Podíl v továrně převzal jeho syn František ml. Pro uvažované rozšíření továrny byl v r. 1911 zakoupen jičínský cukrovar s přílehlými objekty. Za dva roky nato bylo započato se stavbou slévárny. Výroba odlitků však byla zahájena teprve po skončení I. světové války. Během válečných let byla výroba zemědělských strojů v továrně postupně omezována, až byla úplně zastavena. František Knotek ml. připravoval zavedení výroby odstředivek mléka, ale nečekaně 16. března 1919 zemřel na následky španělské chřipky. Antonín Knotek – zakladatel zemřel 20. ledna 1921 ve věku 73 let.

Ve starém cukrovaru byla v r. 1923 zahájena výroba žacích nožů, protiostrů k žacím strojům

a vložek, které byly až dosud dováženy ze zahraničí. Vrcholem výroby těch let byla výroba firemních pluhů, bran, válců, sázecích strojů, travních a obilných žacích strojů se samočinnými odběrači, pleček, samovazů několika velikostí, obrabečů a pohrabovačů sena.

Počátkem r. 1926 se v továrně započalo s výrobou samovazů s modernizovaným uzlovacím zařízením vyráběným podle licence americké firmy McCormick. V r. 1930 byl v Jičíně rozbořen Stumfův dům č.p. 124. Na rujinách starého domu bylo vystavěno další třípatrové skladiště. Knotkova rodina v r. 1931 konečně postavila vlastní obytnou dvoupatrovou vilu a zároveň také novou montovnu. Plocha továrny tak dosáhla 92 480 m². K vyvrcholení hospodářské krize v továrně došlo začátkem r. 1933.

Po II. světové válce bylo jisté, že podle Košického programu nabude továrna jiné hospodářské formace. Dne 24. května 1945 byla v továrně zvolena devítiletná závodní rada. Z rozhodnutí Zemského národního výboru v Praze byla dne 27. července 1945 ustanovena Národní správa. Po ustanovení komplexu továren na výrobu hospodářských strojů s názvem AGROSTROJ se stala i jičínská továrna

bývalé firmy KNOTEK A SPOL. jeho součástí. První výrobní program AGROSTROJ se specializoval na dva typy Knotkových travních sekaček se záběrem 123 a 138 cm a samovazů značky KNOTEK 5“, 6“ a 7“. Z rodiny Knotků v továrně dále pracoval Ing. Miloš Knotek jako technický vedoucí továrny a Ladislav Knotek.

V dalších letech se výroba zemědělských strojů specializovala – v r. 1953 na výrobu vazače MBK 210 a kolem r. 1955 na sklízeče SKEM-3 vyráběné podle ruské dokumentace. V letech 1954–63 byly vyráběny sklizeče, vyorávače a třídiče brambor řady TEK-2, 2-VBZ, VBN a TB-26. V mezidobí let 1959–73 se výroba orientovala na ořezávač řepy 2-OCN.1, třířádkový ořezávač řepy 3-OCZ a vyorávače brambor 2-VCZ. Dále na výrobu složitějších žacích traktorových strojů typů ŽTN-183 a ŽVZ-244. V letech 1964–79 jičínský AGROSTROJ již vyráběl stroje pro přesný výsev a kultivaci cukrovky, secí stroje 12-SE-PUZ, modernější 3-OCX a 3-VCX-A a automatické jednotiče cukrovky 6-JECZ. V rozmezí sedmdesátých a osmdesátých let pak byly vyráběny dvanácti řádkové adaptéry pro nosič řady NUCS.

Ing. Petr Novák, CSc., MZE ČR

Karel Sigid

„...výrazná postava zemědělského školství, zvláště ovocnicko-vinařského a zahradnického, kterou je možno právem řadit k nejlepším vychovatelům zemědělského dorostu... Zvláště si ho vážili starší absolventi, kteří v životě již něco zkusili a mohli posoudit vědomosti, které jim dal pro život...Nepovažoval se za neomylného. Proto také nebyl nesnášenlivým ve styku s ostatními členy profesorského sboru. A bezectného jednání nebyl schopen...“

Jan Kynčl, 1947

Narodil se 31. října 1896 v Rodvinově u Jindřichova Hradce. V Jindřichově Hradci navštěvoval v letech 1907–1915 gymnázium. Jeho další vzdělání narušila vojenská služba. Promoval až po válce, v roce 1921, na vysoké škole zemědělského a lesního inženýrství v Praze.

Zemědělskou praxi prodělal na velkostatkách v Panenských Břežanech-Vodolce, v Uhříněvsi a v Libočanech. Zejména v Libočanech poznal význam ovocnictví a zelinářství pro rolnický podnik. V září r. 1923 nastupuje učitelskou dráhu na státní vyšší škole ovocnicko-vinařské a zahradnické v Mělníku, a to jako učitel spravovedy, účetnictví a národního hospodářství. Byl vlastně prvním učitelem těchto předmětů na tomto typu škol. S touto ne jednoduchou skutečností se vypořádal se ctí.

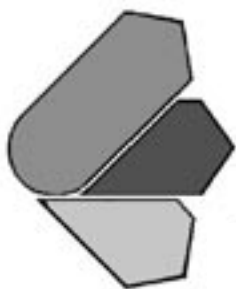
V srpnu 1936 svěřilo mu ministerstvo zemědělství správu mělnické školy, po dvou letech byl jmenován ředitelem. Bylo to vlastně přirozené vyústění jeho předchozí práce.

Po řadu let byl ochotným spolupracovníkem ředitele školy. Školu řídil až do července roku 1945 a má nemalé zásluhy na dobré pověsti této školy.

Karel Sigid za oněch 22 let věnoval Mělnicku hodně svých sil. Nebylo zvelebovací akce, které by se nezúčastnil. Zastával i řadu významných funkcí, byl např. místopředsedou Okresního poradního sboru zemědělského, členem okresní finanční komise a členem místní školní rady. Mělnicko ho poznalo jako přednášejícího při různých akcích i jako uznávanou autoritu v daňových otázkách. Zejména z poslední oblasti také publikoval řadu populárně odborných článků.

V září roku 1946 byl ustanoven ředitelem vyšší rolnické školy v Třebíči. Leč nebylo mu dopřáno, aby zde zúročil své bohaté vědomosti a zkušenosti. 30. prosince 1947, ve věku 51 let, umírá.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 66 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejších „Domě Zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

			28.3. - 1.4.2004 Brno - Výstaviště
8. mezinárodní veletrh zemědělské techniky	8. mezinárodní lesnický a myslivecký veletrh	7. mezinárodní veletrh veterinární techniky a hospodářských zvířat	Veletrhy Brno, a.s. Výstaviště 1 647 00 Brno Tel.: +420 541 152 834 Fax: +420 541 153 068 animal-vetex@bw.cz
			BVV Veletrhy Brno

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2

tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel., fax: 037/791 02 24, e-mail: palenikova@agroinstitut.sk

Redaktorka: Ing. Gabriela Páleníková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč, roční předplatné 150 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZPI Praha

Autorem ilustrace na obálce je Ing. Mirko Hrabě, SZeŠ Humpolec

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava;
PhDr. Zuzana Burdanová, MP SR Bratislava;
Ing. Igor Drobný, SZáŠ Piešťany; PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., KP ČZU Praha; Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha; Ing. Ivan Jung, CSc., Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora;
Ing. Břetislav Kábele, SOŠ České Budějovice;
Ing. Jan Kot, ISS Cheb; Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra; PhDr. Dana Linhartová, CSc., ÚHV PEF MZLU Brno;
Ing. Josef Matoušek, MZe ČR; Ing. Mária Múdra, ZSSP Rakovice; doc. Ing. Milan Slávik, CSc., KP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR